

OBITELJSKA MEDICINA, ŠKOLSKA MEDICINA I MEDICINSKA SOCIOLOGIJA	
OPĆE INFORMACIJE	
Nositelj predmeta	Izv. prof. dr. sc. Ljiljana Trtica Majnarić, dr. med.
Suradnici	Prof. dr. sc. Silvio Mihaljević Prof. dr. sc. Rudika Gmajnić Doc. dr. sc. Mario Ćurković Doc. dr. sc. Sanda Škrinjarić Cincar Doc. dr. sc. Vesna Bilić Kirin Dr. sc. Sanja Bekić Matea Matić Ličanin, dr.med. Renata Grgurić, dr.med. Emanuela Ivković, dr. med. Tomislav Kurevija, dr. med. Dunja Ljubičić, dr. med. Ivana Slišković, dr. med. Vedrana Ćosić, dr. med. Dunja Šojat, dr. med. Jelena Šakić Radetić, dr. med. Iris Pintarić Banjan, dr. med. Marko Pirić, dr. med.
Studij	Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij Medicine
Status predmeta	Obavezni
Godina studija, semestar	6. godina, 12. semestar
Bodovna vrijednost (ECTS)	7
Način izvođenja nastave (broj sati)	Predavanja (74); Seminari (20); Vježbe (85)
Očekivani broj studenata na predmetu	70
OPIS PREDMETA	
Ciljevi predmeta	
Osposobiti studente za samostalno rješavanje dijagnostičkih i terapijskih problema pacijenata s najčešćim akutnim i kroničnim bolestima i zdravstvenim stanjima u populaciji, integrirajući pri tome prethodno stečena medicinska znanja i vještine tipične za obiteljsku medicinu te primjenjujući holističko shvaćanje osobe pacijenta (viđenog u njegovom ukupnom psihološkom i socijalnom kontekstu). Posebno upoznati studente s važnošću provođenja kontinuiranog nadzora i skrbi pacijenata s kroničnim bolestima, kao s važnim dijagnostičkim i terapijskim sredstvima obiteljskog doktora, te s važnošću razvoja uzajamnog povjerenja s pacijentom kroz dugotrajnu komunikaciju, što može doprinijeti osnaživanju pacijenata s kroničnim bolestima i njihovom osposobljavanju za samo-liječenje i samo-kontrolu svoje bolesti.	
Uvjeti za upis predmeta i ulazne kompetencije koje su potrebne za predmet	
Položeni svi ispiti prethodnih godina studija i odslušani svi prethodni kolegiji na 6. god. studija	
Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi	
1.1., 1.2., 2.1., 2.2., 2.3., 3.1., 3.2., 3.3., 3.4., 3.5., 4.1., 4.2.	
Očekivani ishodi učenja na razini predmeta (5-10 ishoda)	
1. Razlikovati principe i metode rada obiteljskog doktora, posebno uzimajući u obzir ukupni psiho-socijalni kontekst pacijenta.	

2. Opisati organizacijske sastavnice i sadržaje rada obiteljske medicine i drugih zdravstvenih službi PZ te protumačiti principe sustava osnovnog zdravstvenog osiguranja.
3. Poznavati elemente procjenjivanja normalnog rasta i razvoja djece i omladine te oblike odstupanja od toga razvoja.
4. Poznavati osnovne principe prevencije najvažnijih kroničnih bolesti prema aktualnim međunarodnim smjernicama i preporukama stručnih društava te ih primjenjivati na konkretne pacijente, a u skladu s osobinama pacijenta i načinom života u lokalnoj zajednici.
5. Samostalno integrirati i primjenjivati znanja i vještine stečene tijekom studiranja i posebno na ovome kolegiju pri kritičkom promišljanju i rješavanju dijagnostičkih i terapijskih problema konkretnih pacijenata u PZ, koristeći se pri tome znanjem o incidenciji i prevalenciji najčešćih bolesti u populaciji i to s obzirom na spolne i dobne razlike.
6. Odgovorno organizirati skrb za pacijente provodeći ih kroz sustav zdravstvene zaštite uz što manje nepotrebnih procedura i pazeći na financijske učinke donesenih odluka i poduzetih mjera.
7. Samostalno nadzirati zdravstveno stanje pacijenata s kroničnim bolestima kroz dulje vrijeme te u suradnji s pacijentom kritički prosuđivati dostignute ciljeve liječenja.
8. Osnaživati i educirati pacijenta s kroničnom bolesti za samo-praćenje i samo-kontrolu
9. Poznavati mehanizme djelovanja najvažnijih skupina lijekova koje se često propisuju u obiteljskoj medicini i kritički prosuđivati preporuke o medikamentoznom liječenju iz najnovijih kliničkih smjernica, uzimajući pri tome u obzir podatke kao što su spol i dob pacijenta, prisustvo komorbiditeta, uzimanje drugih lijekova te poznate interakcije lijekova.
10. Organizirati skrb za nemoćne i nepokretne pacijente u kućnim uvjetima uz pomoć nadležnih i specijaliziranih službi u PZ te koristeći resurse u krugu obitelji i lokalne zajednice.

Sadržaj predmeta

Predavanja: Uloga OM u sustavu zdravstva. Povijest i organizacija OM u RH i EU. Razlike u morbiditetu OM/SKZ. Liste lijekova. Klasifikacije bolesti i stanja. Prava iz osnovnog zdravstvenog osiguranja. Ordinacija i IT sustav. Kvaliteta rada i sigurnost pacijenata. Donošenje odluke u OM. Komunikacija s pacijentima - teški pacijenti. Istraživanje u OM. Ugovaranje i vođenje prakse. Kućne posjete – Zdravstvena njega u kući – Organizacija palijativne skrbi u OM. Praćenje i liječenje kroničnih bolesti. Multimorbiditet. Modeli zdravstvenih ponašanja. Uloga obiteljskog liječnika u prevenciji i promociji zdravlja. Komplementarna i alternativna medicina. Interpretacija laboratorijskih nalaza. Zašto je cijepljenje važno?. Hitnost u OM. Dojenče i malo dijete u ordinaciji obiteljskog doktora. Racionalno propisivanje lijekova i adherencija na lijekove. Principi propisivanja analgetika. Principi liječenja maligne boli. Najčešći bolni sindromi i koštano-mišićne bolesti u OM. Najčešće upalne koštano-mišićne bolesti. Propisivanje lijekova za osobe starije dobi. Poremećaji spavanja. Gerijatrijski sindromi. Malnutricija-Sarkopenija–Sindrom tjelesne nemoći–Kaheksija. Problemi oka i vida u osoba starije dobi. KV čimbenici rizika i primarna prevencija. Procjena KV rizika. Obiteljska hiperkolesterolemija. Hipertenzija – Dg i praćenje. Hipertenzija – principi farmakološkog liječenja. Propisivanje hipolipemičkih lijekova u primarnoj i sekundarnoj prevenciji. Metabolički sindrom i rano otkrivanje dijabetesa tipa 2. Farmakološko liječenje dijabetesa tipa 2. Praćenje bolesnika s dijabetesom tipa 2 i sprečavanje komplikacija. Nove smjernice za prevenciju KVB. Srčano popuštanje s aspekta doktora obiteljske medicine. Principi propisivanja antikoagulantnih lijekova. Rehabilitacija i sekundarna prevencija bolesnika s infarktom miokarda. Psihosocijalni čimbenici u prevenciji i rehabilitaciji KVB. Akutne respiratorne infekcije i propisivanje antibiotika. Alergijski

rhinitis i komorbiditet. Astma. Astma u djece. KOPB i cijepljenje protiv gripe i pneumokoka. Tbc i rak pluća kao javno-zdravstveni problem. Kronični kašalj. Dispnoa. Plućna rehabilitacija. Sindrom dispepsije – principi dijagnostike i liječenja. Bolni sindromi u trbuhu. Akutni proljevi. Praćenje i suportivno liječenje pacijenata s kroničnim bolestima gastro-intestinalnog trakta. Opstipacija i iritabilni kolon. Akutne urinarne infekcije. Kronične bubrežne bolesti i dijalizirani pacijenti – suportivno liječenje i principi propisivanja lijekova. Genito-urinarne infekcije. Najčešće kožne bolesti. Principi liječenja topičkim kortikosteroidima. Kronična rana i dekubitus. Post-COVID sindrom. Najčešća hematološka stanja u obiteljskoj medicini (anemije). Najčešća neurološka stanja u obiteljskoj medicini. Mentalni poremećaji osoba starije dobi. Principi propisivanja anksiolitika. Prevencija mentalnih bolesti i poremećaja i kvaliteta života. Psihijatrijski bolesnik – praćenje i komorbiditet. Bolesti ovisnosti: pušenje, alkoholizam i ovisnost o psihoaktivnim tvarima.

Seminari: promjenjiv sadržaj tema iz 3 područja: 1) najnovija znanja iz Evidence-Based-Medicine vezana za kritičko prosuđivanje u OM, 2) analiza zadanog prikaza slučaja s povezivanjem sa stečenim znanjima i principima rada u OM, 3) teme povezane s malim istraživanjima u ambulanti obiteljskog doktora (kritičko promišljanje prakse).

Vježbe: Promjenjiv odabir tema prema Priručniku vještina (izdanom od strane ovoga fakulteta) te prema stupnju opremljenosti Kabineta i aktualno postojećim tehnologijama. **Primjeri.** Kateterizacija m. mjehura muškarca na modelu i pregled prostate. Pregled dojke na modelu i samo-pregled dojke. Motivacijski intervju. Saopćavanje žalosne vijesti. Pregled srca i pluća. Pregled kralježnice i velikih zglobova. Primjena pribora za dijabetes. Očitavanje EKG-a (i KMAT). Osnovno održavanje života i uspostavljanje i.v. puta. Kratki neurološki pregled. Mjerenje indeksa gležanj-nadlaktica. Hemocult test i procjena nutritivnog statusa. Pregled dojenčeta na modelu. Inhalacijski lijekovi i oksigenoterapija. Pregled mokraće test-trakom. Otoskopija i ispiranje uha. Primjena inhalatora. Mjerenje vršnog protoka. Pregled vida i direktna oftalmoskopija. Spirometrija. Vježbe u ambulanti: sudjelovanje u svakodnevnom radu obiteljskog doktora i njegove timske sestre. Terenske vježbe u okviru školske medicine: posjet školi za učenike s posebnim potrebama i odgojno-obrazovnom centru.

Vrste izvođenja nastave

Predavanja; seminari; posebne kliničke vježbe

Obaveze studenata

Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 30% svakog od oblika nastave. Neodrađena vježba mora se kolokvirati.

Praćenje rada studenata (*Povezivanost ishoda učenja, nastavnih metoda i ocjenjivanja*)

Nastavna aktivnost	ECTS	Ishod učenja	Aktivnost studenta	Metode procjenjivnja	Ocjenski bodovi	
					Min.	Max.
Pohađanje nastave (predavanja, seminari, vježbe)	0,6	1-10	Prisutnost na nastavi	Evidencija	3	6
Vježbe u ambulanti	1,2	1-10	Prisutnost i	Dnevnik vježbi	6	19

(pohađanje, dnevnik vježbi)			aktivno sudjelovanje na vježbama, izrada dnevnika vježbi			
Seminari	1,2	1-10	Sudjelovanje u izradi i kvaliteta semarskog rada i povezivanje s nastavnim sadržajima	Ocjena seminara	10	20
Školska medicina (pohađanje, kolokvij)	0,5	2-6	Prisutnost na nastavi i položen kolokvij iz školske medicine	Evidencija (1-2 boda) Kolokvij (0-3 boda)	1	5
Završni ispit	3,5	1-10	Učenje za ispit	Pismeni ispit	30	50
Ukupno	7				50	100

Vrednovanje završnog ispita:

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi
60,00-69,99	30
70,00-79,99	35
80,00-89,99	40
90,00-94,99	45
95,00-100,00	50

Oblikovanje završne ocjene:

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na pismenom ispitu. Ocjenjivanje se vrši apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova ; B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova; C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova; D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova

Obavezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)

Naslov	Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost preko ostalih medija
1. E-portfolio predavanja, studentskih seminara i vježbi u kabinetu vještina		
2. Majnarić Trtica Lj, Aleksandar V, ur. Vještine u pćoj/obiteljskoj medicini. Osijek: Medicinski fakultet Osijek i Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek; 2019.	18	
3. Katić M, Švab I, ur. Obiteljska Medicina. Zagreb: Medicinska naklada; 2013.	12	

Dopunska literatura

1. Bergman Marković B, Diminić Lisica I, Katić M, ur. Smjernice u praksi obiteljskog liječnika. Zagreb: Medicinska naklada; 2020.
2. Rakel RE. Osnove obiteljske medicine [preveli Cerovečki-Nekić V, I dr]. Zagreb: Naklada Ljevak,

2005.

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija

Anonimna, kvantitativna, standardizirana studentska anketa o predmetu i radu nastavnika koju provodi Ured za kvalitetu Medicinskog fakulteta Osijek.

Napomena

E-učenje ne ulazi u norma sate predmeta, ali se koristi u nastavi i sadrži poveznice na različite stranice, video i audio materijale dostupne na mrežnim stranicama.